

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 265

van **KATRIEN SCHRYVERS**

datum: 28 februari 2024

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN,
VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Hulp- en advieslijn 1712 - Oproepen

Bij de hulp- en advieslijn 1712 voor misbruik, geweld en kindermishandeling, kan iedereen gratis, via telefoon, mail of chat, terecht voor het melden van en informatie en advies over deze thema's. Het meldpunt integreert meld- en aanspreekpunten en onthaalwerkingen van de vertrouwenscentra kindermishandeling en de centra algemeen welzijnswerk (CAW's).

De hulplijn 1712 is provinciaal georganiseerd.

1. Hoeveel oproepen kwamen er in 2023 toe bij hulplijn 1712? Graag een opdeling per provincie en per maand. Hoe evolueerden die aantallen tegenover de voorgaande jaren?
2. Welke problematieken werden in 2023 gemeld bij hulplijn 1712? Graag een illustratie met cijfers per provincie.
3. Welke tendensen zijn er de laatste jaren merkbaar in de gemelde problematieken per provincie? Hoe zijn die desgevallend te verklaren?
4. Welke impact hadden bepaalde campagnes dan wel bepaalde gebeurtenissen die in de actualiteit kwamen op het aantal oproepen?

**Vlaams
Parlement**

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 265 van 28 februari 2024
van **KATRIEN SCHRYVERS**

Graag wil ik starten met te verduidelijken dat 1712 een hulplijn voor al je vragen rond geweld, misbruik en kindermishandeling is. Het is geen meldpunt waar je (vermoedens van) geweld kan melden. Je kan er wel terecht bij professionele hulpverleners van de Centra Algemeen Welzijnswerk en de Vertrouwenscentra Kindermishandeling. Zij bespreken samen met de oproeper welke stappen er gezet kunnen worden bij vermoedens van geweld en geven informatie, advies of verwijzen door naar verdere hulp.

De hulplijn 1712 heeft zijn jaarverslag van 2023 net gepubliceerd, deze kan je terugvinden op hun website: [1712 jaarrapport 2023](#).

1. Zie bijlage. In 2023 zijn er 9.424 oproepen beantwoord door hulplijn 1712, wat opnieuw een stijging laat zien ten opzichte van voorgaande jaren. Sinds de lancering van de hulplijn in 2012 is het aantal oproepen jaarlijks toegenomen. Deze legislatuur is er extra nadruk gelegd op de bekendmaking van de hulplijn en het aanbod, wat heeft geleid tot een toename van mensen die de weg vinden naar 1712. De gebeurtenissen in de actualiteit, zoals de Zaak-Pichal en de docureeks 'Godvergeten', hebben vooral in de laatste maanden van 2023 gezorgd voor een stijging van het aantal oproepen bij alle teams vergeleken met dezelfde periode vorig jaar.
2. Ik herneem de gegevens uit het jaarrapport van 2023. De meeste oproepen over (mogelijke) slachtoffers gaan over kindermishandeling (58%), partnergeweld (14%) gevolgd door extrafamiliaal geweld tussen volwassenen (4%) scheidingsproblematiek (4%), intrafamiliaal geweld tussen volwassenen (4%). Deze problematieken zijn dezelfde bij de verschillende 1712-teams.
3. Het aantal oproepen neemt elk jaar toe, wat ook resulteert in een toename van het aantal gemelde problemen. Uit de registratie van de cijfergegevens blijkt dat de problematieken uitgebreider geworden zijn dan een aantal jaar geleden mede door veranderingen en/of gebeurtenissen in de maatschappij hebben bepaalde problematieken een categorie gekregen in het registratiesysteem zoals bijvoorbeeld homo- en transfoob geweld, stalking,...

Over de jaren heen is er een stijging zichtbaar in de problematiek 'partnergeweld' (1140 oproepen in 2019, 1929 oproepen in 2022 en een lichte daling in 2023), ook de problematiek 'intrafamiliaal geweld tussen volwassenen' blijft de laatste jaren stijgen (187 oproepen in 2021, 445 in 2022 en 462 in 2023). Een stijging van problematieken betekent ook dat 1712 elk jaar meer (mogelijke) slachtoffers bereikt, namelijk 4.837 in 2014, 7.402 in 2019 en 12.799 in 2023.

Hoewel geweld vaak gelinkt wordt met lichamelijk geweld, ziet de hulplijn de laatste jaren veel meer oproepen over seksueel geweld (nu 20% van de oproepen tegenover 10% van de oproepen enkele jaren geleden) en emotioneel geweld (vier op de tien oproepen in 2023). Tot slot wordt er ook meer gebruik gemaakt van de chatfunctie, 1 op 4 oproepen gebeurt via het chatkanaal.

Verklaringen hiervoor kunnen zijn:

Dat bepaalde problematieken nu meer gemeld worden dan vroeger, wilt echter niet zeggen dat er ook effectief meer geweld is. De recent gepubliceerde cijfers van 1712 geven weer dat de burger de weg naar deze hulplijn rond vragen over geweld, misbruik en kindermishandeling vindt.

De hulplijn is ook laagdrempelig en toegankelijk vanwege de anonimiteit en de diverse vormen van hulpverlening (via telefoon, via chat en e-mail), alsook het feit dat de hulplijn kosteloos is. De laatste jaren is er veel geïnvesteerd om de bereikbaarheid en capaciteit uit te breiden (extra telefoonlijnen bij piekmomenten, uitbreiding van de chaturen, campagnes,...). De aanwezigheid van een chatkanaal is voor jongeren een populair medium om te communiceren en hulpvragen te stellen. Ook voor oproepers die telefonisch hun vragen of zorgen niet kunnen uiten, biedt het chatmedium hiervoor een oplossing. Verder wordt de bekendheid van de hulplijn ook aangetoond door verwijzingen in de media na ingrijpende gebeurtenissen of bij documentaires over onderwerpen als geweld, misbruik en kindermishandeling.

De coronacrisis en de daaropvolgende lockdownperiodes brachten partner- en familiaal geweld aan het licht, ook andere gebeurtenissen uit de media leiden tot een toename van oproepen over verschillende geweldsvormen. De hulplijn 1712 zet zich in om deze thema's bespreekbaar te maken en het taboe eromheen te doorbreken door middel van gerichte campagnes te voeren. Zo richt 1712 zich niet alleen op slachtoffers, maar ook op plegers en op de omgeving van een slachtoffer of pleger.

Tot slot wordt de werking van 1712 steeds intern opgevolgd door verschillende werkgroepen of op het sectoroverleg met de administratie. Zo werd bijvoorbeeld het registratiesysteem aangepast en werden er aanpassingen doorgevoerd aan de categorieën van geweld bij veranderingen in de maatschappij.

4. Er is een effect merkbaar als de hulplijn 1712 campagnes lanceert of wanneer bepaalde gebeurtenissen in de actualiteit komen die gelinkt zijn aan de thema's van 1712. In die zin is er altijd een stijging op te merken in het aantal oproepen. De laatste gebeurtenissen zoals de Zaak-Pichal en docureeks 'Godvergeten' hadden een serieuze impact op het aantal oproepen van de hulplijn, namelijk een stijging van 31% van het aantal oproepen in vergelijking met vorig jaar. Het is belangrijk dat burgers met vragen bij zulke gebeurtenissen hun weg moeten vinden naar de hulplijn. Mede om die reden heeft de hulplijn 1712 een beheersovereenkomst met VRT om het nummer 1712 te vermelden bij berichtgeving over geweld, misbruik of kindermishandeling.

BIJLAGE

Aantal oproepen per maand per hulplijn